

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิเวศ	14 ก.ค. 2557	44	15990	5

มรดกสาขาวัว

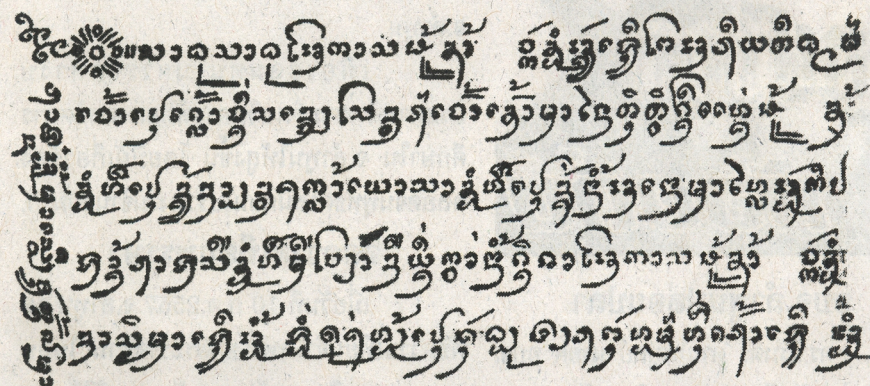
กินอ้อพะญา

“อ้อ” หมายถึง ปล้องอ้อ ส่วน “พะญา” มาจากคำว่า “ปรญา” ซึ่งหมายถึง ถึง ปัญญา

“กินอ้อพะญา” เป็นพิธีกรรมอย่างหนึ่งที่ใช้ปล้องอ้อเป็นภาชนะบรรจุน้ำผึ้ง เสกป่าด้วยคาถาแล้วดื่มกิน โดยเชื่อว่าผู้ที่ได้ดื่มกินจะมีสติปัญญาเฉลียวฉลาด สามารถเรียนรู้ได้รวดเร็ว และจดจำได้มาก อีกทั้งยังเปรี๊ยะปราวดในเชิงวาทศิลป์ เป็นมนต์เสน่ห์เมตตามหานิยมแก่ศิลปินนักร้องนักแสดงด้วย การกินอ้อจึงเป็นที่นิยมของพระสงฆ์ พระนักเทศน์ กุลบุตรผู้เฝ้าการศึกษา ศิลปินพื้นบ้านโดยเฉพาะช่างขอหรือนักขับขอมจะต้องผ่านพิธีนี้ และนอกจากความเชื่อหลักดังกล่าว ยังมีความเชื่อเพิ่มเติมมาอีกว่า การได้เจริญท่องบ่นบทคาถาอ้อบางบท จะมีผลทำให้ชีวิตอยู่อย่างร่มเย็นเป็นสุข

กล่าวถึงประเภทของอ้อ ถ้าแบ่งตามบทคาถาที่ปรากฏ อาจแบ่งเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 3 ประเภท คือ ประเภทแรกเป็นของพระสงฆ์โดยตรง ประเภทที่สองเป็นของผู้เฝ้าทางการศึกษา และประเภทที่สามสำหรับศิลปินนักร้องนักแสดงทั่วไป

ประเภทแรก ได้แก่ อ้อหลวง อ้อสูตร อ้อเรียนธรรม หรืออ้อธรรม อ้ออรหันตา ประเภทที่สอง คือ อ้อพระเจ้าอาจินจำ และประเภทที่สาม ได้แก่ อ้อน้อย อ้อสัพพัญญู อ้อแต่ละประเภทมีคาถาสำหรับเสกเป่า แต่ก่อนจะเสกเป่าตาม

พิธีนั้นจะต้องร่ายคาถาเชิญอ้อและปลุกอ้อก่อน ซึ่งคาถาต่าง ๆ มีหลายสำนวน บางสำนวนอาจมีความเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน บางสำนวนแตกต่างกันสิ้นเชิง

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	14 ก.ค. 2557	44	13990	5

คาถาเชิญอ้อ

สาธุ สาธุ โอกาสะ
ผู้ข้าจักขออ้งเชิญพระอริยะ
ดิฉันมะเจ้าเป็นเคล้า
จึ่งเสด็จสระสวนเจ้า
เข้ามาในตนตัวคิงแห่งผู้ข้า
ขอหื้อเป็นดั่งดาบดวงกล้าโยสา
ขอหื้อเป็นดั่งน้ำโนมา
ไหลออกจากปากช้างราชสีห์
ขอหื้อมีพะญาตียิ่งกว่าน้ำคงคา ฯ
โอกาสะ ผู้ข้าจักขอยอดา
สมมาเชิญน้ำอ้อ
ขอทุงห้อยเป็นถัน
ธูปเทียนพันหอมหื่นเร้า
เชิญอ้อเจ้าลงมา
ผู้ข้าจักขอยอดาแต่งไว้
ผู้ข้าจักขอเชิญเอาอ้อไธ้
องค์ประเสริฐสัพพัญญเจ้า
ขอหื้อผู้ข้าได้ไผดสัตว์
ใน 4 ชมพู มนุสสโลก
ให้เข้าพ้นจากโสมสงสาร
ให้ได้ถึงเนรพานเจ้าเป็นที่แล้ว
ผู้ข้าขอเชิญเอาอ้อแก้วองค์ประเสริฐ

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ NORTH CLIPPING 2558/ 00288

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	14 ก.ค. 2557	44	15990	5

พุทโธ ขอให้มา
สนทนสนตัวแห่งผู้ข้า
อ้อตน 1 ชื่อว่า ธะ
อ้อตน 1 ชื่อว่า วิ
อ้อตน 1 ชื่อว่า กะ
อ้อตน 1 ชื่อว่า กัด
อ้อตน 1 ชื่อว่า โธ
อ้อ 5 พระองค์นี้คือ
นะโม พุทธายะ
นี้จ่งสระเด็จสระต่วน
เข้ามาในตนตัวแห่งผู้ข้า
ขอให้เอาใจแห่งผู้ข้า
อันข้าอันปีกไปไว้
พายนอกขอบจักรวาล
นิพพานัง ประมะมัง สุขัง ฯ

(อ่านต่อวันจันทร์หน้า)

สนั่น ธรรมธิ

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

(ภาพประกอบโดย ศุภฤกษ์ กุลสุ)